

Еко-адвокат

ЗА ПРОФЕСИЯТА

Законите осигуряват правната рамка в обществото. Без правна система компаниите и физическите лица биха могли да действат по начини, които вредят на другите и на околната среда. Юристите играят съществена роля при формулирането и прилагането на законодателство, което управлява ежедневието ни.

Юристът, наричан още правист, е лице, занимаващо се с правни въпроси – законодателство, правна теория, съдебна практика. Към юридическата професия спадат юристконсултите, нотариусите, прокурорите, съдиите, адвокатите, които съветват или действат от името на клиенти по правни въпроси или представляват клиенти в съда. Правистите могат да играят роля в изготвянето на публично и частно законодателство или политики.

Екологичното право (или още правото за околната среда) играе съществена роля в решаването на екологични проблеми. Неговата цел е да осигури чрез съответните правни норми екологосъобразно взаимодействие между обществото и природата. В тази връзка особено важни са:

- адвокатите-обвинители (прокурорите) – това обикновено са обществени адвокати, на които е възложена задачата да започнат съдебно производство срещу бизнес или физическо лице, обвинени в неправомерни действия спрямо околната среда;
- адвокатите-защитници са специализирани в защитата на обвинени в неправомерни действия спрямо околната среда лица или компании.

И двете професии са изключително важни за гарантиране на справедливостта и баланса на интересите. Адвокатите работят на международно, национално или местно ниво и се занимават с международни договори и споразумения, както и с национални и местни политики, свързани с околната среда и устойчивото развитие.

ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ КЪМ

Ефективното прилагане на екологичното законодателство се очертава като един от важните фактори за решаването на сложни екологични проблеми в съвременното общество. Екологичното право регулира два вида обществени отношения, свързани с:

- опазването на околната среда или отделни нейни компоненти от замърсяване или увреждане,
- рационалното използване на природните ресурси.

Конкретни дейности, свързани с екологичното право, са предоставяне на консултации и изготвяне на становища по:

- приложимите административни режими при управлението на отпадъците;
- екологично-правни аспекти и приложима правна рамка за опазване на околната среда за различните бизнес сектори;
- процедури по оценка за въздействието върху околната среда;
- процедури по оценка за съвместимост на инвестиционно намерение с плановете за опазване на защитени зони от националната мрежа Натура 2000,
- екологична оценка на планове, програми и процедури по устройствено регулиране на територията и др.

Например: България е сред страните членки на ЕС с най-голяма смъртност поради замърсяване на въздуха, по брой изгубени години живот, свързани със замърсяване на въздуха, и по излагане на градското население на микрочастици. Според Европейската агенция по околна среда замърсяването на въздуха е довело до около 15 200 случая на преждевременна смърт в страната през 2015 г. Основните източници на замърсяване на въздуха от прахови частици (прах) са битовото отопление и транспортът. Старите автомобили повишават риска от надвишаване на емисиите на азотни оксиди. България все още не е предприела практически структурни мерки за справяне със замърсяването на въздуха и за хармонизиране на целите за качеството на въздуха със специфични ключови секторни политики като климат, енергетика, транспорт.

В тази връзка, съвсем логично е водещото място на еко-адвокатите в усилията да се гарантира, че законодателството в областта на околната среда е изготвено и се прилага, за да се гарантира здравето и благосъстоянието на обществото. Освен работата по мерките за предотвратяване на замърсяването, адвокатите по околната среда изготвят проекти на законодателство, насочено към опазването на дивата природа, устойчивото използване на земята и

защитата на природните ресурси. Следователно, адвокатите могат да повлияят на почти всички аспекти на устойчивостта и здравето на нашата планета.

От друга страна, компаниите често се опитват да избегнат скъпи регулаторни мерки. Такива компании плащат на защитниците огромни суми пари, за да ги предпазят от съдебно преследване или да се отърват от налагането на скъпи санкции в случай на неблагоприятен изход от съдебно дело. Поради това много адвокати са изправени пред морална дилема и са задължени да се замислят дълбоко върху своите отговорности като граждани на света, упражняващи професията си в името на общественото благо.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

- Когато изготвят законодателство, свързано с който и да е обществен сектор, юристите трябва да гарантират интегрирането на принципите за устойчиво развитие.
- Съгласно принципа на предпазливостта, ако дадено действие или политика предполага риск от причиняване на вреда на обществото или на околната среда, задължението за доказване, че действието не е вредно, пада върху неговите инициатори. Този принцип трябва да бъде заложен във всички политики, които могат да навредят на околната среда. Изчерпателна дискусия на принципа на предпазните мерки в законодателството в областта на околната среда може да бъде намерена на <https://newindialaw.blogspot.hu/2013/05/precautionary-principle-of.html>
- Адвокатите могат да поемат безвъзмездна правна работа за решаване на въпроси, свързани с околната среда, които считат за важни.
- Мрежи като Environmental Law Network свързват юристи от цял свят. <https://elnonline.com/>

